

Bryssel 10.5.2019
COM(2019) 232 final

KOMISSION KERTOMUS

Kestävän kehityksen tavoitteiden tukeminen maailmanlaajuisesti – Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden yhteinen vuoden 2019 yhteenvetokertomus

{SWD(2019) 176 final}

Kestävän kehityksen tavoitteiden tukeminen maailmanlaajuisesti –

Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden yhteinen vuoden 2019 yhteenvetokertomus

Osa 1: Johdanto

Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelma¹ ja siihen sisältyvät 17 kestävän kehityksen tavoitetta muodostavat kansainvälisen toimintasuunnitelman köyhyyden poistamiseksi ja kestävän kehityksen saavuttamiseksi. Agenda 2030 -toimintaohjelmalla on näin ollen erittäin suuri merkitys yhteisenä toimintasuunnitelmana, joka ohjaa kaikkien maiden toimintaa, jotta voidaan vastata ihmisten tarpeisiin maapallon kestokyvyn asettamissa rajoissa. Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot ovat täysin sitoutuneita Agenda 2030 -toimintaohjelman täytäntöönpanoon sekä edistämään sen täytäntöönpanoa maailmanlaajuisesti kaikkia ulkoisia toimiaan hyödyntäen. Kehityspoliittikkaa koskeva eurooppalainen konsensus vuodelta 2017² muodostaa uuden yhteisen poliittisen toimintakehyksen EU:n ja sen jäsenvaltioiden kehitysyhteistyölle Agenda 2030 -toimintaohjelman täytäntöönpanon tukemiseksi.

Tässä kertomuksessa selostetaan tiivistetyssä muodossa, miten EU ja sen jäsenvaltiot tukevat kehitysyhteistyön keinoin Agenda 2030 -toimintaohjelman täytäntöönpanoa kehitysmaissa. Lisäksi kertomus täyttää konsensuksen sisältämän erityisen sitoumuksen, joka velvoittaa laatimaan tällaisen kertomuksen vuonna 2019 ja sen jälkeen neljän vuoden välein. Agenda 2030 -toimintaohjelma hyväksyttiin Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksessa syyskuussa 2015. Kertomuksen pääpaino on toimintaohjelman hyväksymisen jälkeisessä ajanjaksossa. Kertomus on myös osa EU:n raportointia vuonna 2019 kokoontuvaa kestävän kehityksen korkean tason poliittista foorumia varten.

Kertomuksessa esitellään EU:n ja sen jäsenvaltioiden tähänastista edistymistä, ja siinä kerrotaan, miten ne aikovat jatkaa ponnistelujaan. Kertomus osoittaa, että EU ja sen jäsenvaltiot ovat yhteisvoimin edistäneet kaikkien kestävän kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanoa kaikilla maailman kehittyvillä alueilla. EU ja sen jäsenvaltiot ovat laatineet kertomuksen tiiviissä yhteistyössä ja muita kumppaneita, kuten Euroopan parlamenttia ja kansalaisyhteiskuntaa, kuullen. Kertomusta täydentää komission yksiköiden valmisteluasiakirja, joka sisältää yksityiskohtaista tietoa edistymisestä kussakin kestävän kehityksen tavoitteessa sekä seikkaperäisiä esimerkkejä EU:n ja sen jäsenvaltioiden toimista.

Osa 2: EU:n arvot ja periaatteet

EU ja sen jäsenvaltiot ovat tukeneet johdonmukaisesti ja voimakkaasti

- monenvälistä ja sääntöihin perustuvaa maailmanjärjestystä, jonka keskiössä on Yhdistyneet kansakunnat

¹ <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld/publication>

² https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/european-consensus-on-development-final-20170626_en.pdf

- kaikille kuuluva ihmisarvoista elämää, joka muodostuu taloudellisesta hyvinvoinnista ja tehokkuudesta, rauhanomaisista yhteiskunnista, sosiaalisesta osallisuudesta ja ympäristövastuusta sekä
- oikeusvaltioperiaatetta, demokratiaa ja yhdenvertaisuuden ja solidaarisuuden periaatteita.

EU:n ja sen jäsenvaltioiden tapa vastata maailmanlaajuisiin haasteisiin heijastaa kaikilta osin Agenda 2030 -toimintaohjelmaa, Addis Abeban toimintasuunnitelmaa kehitysrahoituksesta³ sekä Pariisin ilmastosopimusta⁴. Agenda 2030 -toimintaohjelman ja muiden sopimusten täytäntöönpano on EU:n ulkoisten toimien keskiössä. EU:n ulko- ja turvallisuuspoliittisessa globaalistrategiassa⁵ esitetään yleisluonteinen visio EU:n yhdenmisyttä, uskottavasta ja reagoivasta toiminnasta maailmalla. Tavoitteena on panna kestävä kehityksen tavoitteet täytäntöön kokonaisvaltaisesti ja strategisesti ja huomioida tavoitteiden väliset yhteydet sekä EU:n ja sen jäsenvaltioiden toimien vaikutukset kaikilla tasoilla. EU ja sen jäsenvaltiot ovat myös sitoutuneet tekemään johdonmukaisempaa ja paremmin koordinoitua yhteistyötä tukeakseen Agenda 2030 -toimintaohjelmaa.

EU ja sen jäsenvaltiot ovat omaksuneet kehitysyhteistyössä oikeuksiin perustuvan lähestymistavan, joka käsittää kaikki ihmisoikeudet. Näin EU ja sen jäsenvaltiot ovat edistäneet osallisuutta ja osallistumista, syrjimättömyyttä, yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta sekä avoimuutta ja vastuuvollisuutta. Ne ovat pyrkineet varmistamaan, että ketään ei jätetä asuinpaikasta, etnisestä taustasta, sukupuolesta, mielipiteistä, iästä, vammaisuudesta, uskonnosta tai vakaumuksesta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai sukupuoli-identiteetistä, maahanmuuttajastatuksesta tai muista tekijöistä riippumatta.

Sukupuolten tasa-arvo on yksi niistä EU:n perusarvoista, jotka on vahvistettu EU:n oikeudellisessa ja poliittisessä kehityksessä. Naiset ja työt ovat avainasemassa kehityksessä ja muutoksessa, ja sukupuolten tasa-arvo on kestävä kehityksen kannalta keskeinen tekijä.

Sukupuolten tasa-arvo

EU ja sen jäsenvaltiot ovat edistäneet ihmisoikeuksien ja perusvapauksien täyttämistä kaikkien naisten ja tyttöjen osalta ja edistäneet heidän mahdollisuuksiensa nauttia näistä oikeuksista ja vapauksista kaikilta osin. Tämä pitää sisällään naisten ja tyttöjen ruumiillisen ja henkisen koskemattomuuden takaamisen, ihmiskaupan lopettamiseen tähtäävän työn, naisten ja tyttöjen sosiaalisten ja taloudellisten oikeuksien edistämisen sekä heidän äänensä esille tuomisen ja päätöksentekoon osallistumisen tukemisen. Tästä on esimerkkinä Spotlight-aloite⁶, vuonna 2017 käynnistetty EU:n ja YK:n välinen monivuotinen ja maailmanlaajuinen kumppanuus, jonka tavoitteena on lopettaa kaikenlainen naisiin ja tyttöihin kohdistuva väkivalta. EU on tukenut aloitetta 500 miljoonalla eurolla kattavien maaohjelmien kautta. Ohjelmia toteutetaan pienessä määrässä maita, ja niitä täydennetään

³ https://www.un.org/esa/ffd/wp-content/uploads/2015/08/AAAA_Outcome.pdf

⁴ <https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement/the-paris-agreement>

⁵ https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/eugs_review_web_0.pdf

⁶ <https://www.un.org/en/spotlight-initiative/>

alueellisilla ohjelmilla. EU ja sen jäsenvaltiot ovat lisäksi tehneet töitä lisätäkseen naisten vaikutusvaltaa, mikä on yksi keino lisätä elinkeinoelämän tuottavuutta ja mahdollistaa talouskasvu sekä sosiaalinen yhteenkuuluvuus ja oikeudenmukaisuus. Vuonna 2017 EU jäsenvaltioineen osoitti yli 25 miljardia euroa sukupuolten tasa-arvon tukemiseen.⁷

Osa 3: Agenda 2030 -toimintaohjelman edistyminen

EU:n ja sen jäsenvaltioiden kehitysyhteistyöpolitiikan ensisijaisena tavoitteena on köyhyyden poistaminen. Ne ovat pyrkineet kohti kestäväen kehityksen tavoitteita tehostamalla ponnistelujaan köyhyyden poistamiseksi ja sosiaalisen syrjäytymisen estämiseksi tukien samalla kestävää kasvua.

Äärimmäisen köyhyyden vähentäminen kuuluu edellisen 30 vuoden merkittävimpiin maailmanlaajuisiin menestystarinoihin. Merkittäviä haasteita on kuitenkin edelleen ratkaisematta muun muassa vähiten kehittyneissä maissa sekä konfliktimaissa, erityisesti Saharan eteläpuolisessa Afrikassa. Myös epätasa-arvo on lisääntynyt useissa maissa.

Kohta 3.1: Yhteenveto edistymisestä neljän avainteman osalta (ihmiset, maapallo, hyvinvointi ja rauha)

Ihmiset

EU ja sen jäsenvaltiot ovat lisänneet ihmiskunnan kehitykseen tähtääviä toimiaan. Ne ovat pyrkineet toimillaan saavuttamaan seuraavat tavoitteet:

- kaikille kattava terveydenhuolto
- kaikille pääsy laadukkaaseen koulutukseen
- riittävä ja kestävä sosiaaliturva
- kaikille mahdollisuus ihmisarvoiseen työhön terveellisessä työskentely-ympäristössä sekä
- nälän ja virheravitsemuksen poistaminen.

EU ja sen jäsenvaltiot ovat esimerkiksi tukeneet yli 100:aa miljoonaa maatalouden ja elintarvike- ja ravitsemusturvan parissa toimivaa ihmistä ja helpottaneet yli 100 miljoonan ihmisen pääsyä terveydenhuollon piiriin ja koulutukseen.⁸ Ne ovat edistäneet osallistavaa ja elinikäistä oppimista sekä tasapuolista ja laadukasta koulutusta, myös kriisitilanteissa. Ne ovat myös lisänneet toimiaan sen varmistamiseksi, että kaikki saavat tarvitsemansa tiedot, taidot ja valmiudet ja voivat nauttia oikeuksistaan ja elää ihmisarvoista elämää toimien osana yhteiskuntaa ja edistäen yhteisönsä hyvinvointia.

Agenda 2030 -toimintaohjelma nosti etualalle epätasa-arvon sekä periaatteen, jonka mukaan ketään ei jätetä. EU ja sen jäsenvaltiot ovat vuodesta 2015 lähtien torjuneet eriarvoisuutta kumppanimaissa muun muassa tukemalla osallistavaa kasvua, edistämällä sosiaaliturvajärjestelmiä ja sosiaalista osallisuutta sekä tekemällä kumppanimaiden kanssa yhteistyötä progressiivisten verotusjärjestelmien kehittämiseksi.

⁷ OECD:n luotonantajien ilmoituksia koskeva CRS-järjestelmä.

⁸ https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/annual-report-2018-hres-20190212_en.pdf

Lisäksi EU ja sen jäsenvaltiot ovat tehneet lujasti töitä kehittääkseen vaikuttavia maahanmuuttopolitiikkoja kumppanimaiden kanssa. Tämän työn tuloksena EU ja sen jäsenvaltiot ovat

- tukeneet hauraiden maiden vakautta
- parantaneet valtioiden valmiuksia tuottaa keskeisiä palveluja
- edistäneet ympäristön kannalta kestäviä kasvumalleja sekä
- aloittaneet rahalähetysten korkeiden kustannusten alentamiseen tähtäävät toimet.

EU ja sen jäsenvaltiot ovat tukeneet asuinsijoiltaan siirtymään joutuneiden ihmisarvoa, selviytymiskykyä ja valmiuksia sekä edistäneet heidän osallisuuttaan vastaanottavien yhteisöjen taloudessa ja yhteiskunnassa.

Liikkuvuus ja muuttoliike

Muuttoliike on maailmanlaajuinen haaste, ja sen asianmukainen hallinta edellyttää maailmanlaajuista ja jaettua vastuunkantoa sekä pitkäaikaista yhteistyötä. EU ja sen jäsenvaltiot ovat tukeneet lähtö-, kauttakulku- ja kohdemaita edistääkseen hyvin hallintoituja politiikkoja, joiden tavoitteena on turvallinen, hallittu ja sääntöjenmukainen muuttoliike. EU on sisällyttänyt muuttoliikkeen kaikki näkökohdat osaksi suhteitaan ulkoisten kumppaneiden kanssa. Kehitysohjelmat ovat osaltaan auttaneet ratkaisemaan sääntelemättömän muuttoliikkeen perimmäisiä syitä esimerkiksi EU:n Afrikka-hätärahaston⁹ kautta sekä tukemalla konfliktien ennaltaehkäisyä, hyvää hallintotapaa ja työpaikkojen luomista.

Maapallo

Ilmastonmuutoksen vaikutukset muodostavat merkittävän uhan kehitystoimien saavutuksille, vakaudelle, hyvinvoinnille ja ympäristölle kaikkialla maailmassa. Ilmastovaikutukset ovat osasyynä elinkeinojen tuhoutumiseen, pakkomuuttoon ja konflikteihin. Ilmastonmuutoksen sietokyvyn parantaminen onkin keskeinen tekijä pyrittäessä lisäämään rauhaa ja turvallisuutta maailmassa. Rahavirrat ja investoinnit olisi ohjattava ilmastoneutraaleihin teknologioihin ja yrityksiin.

Yli 70 prosenttia maailman köyhistä asuu maaseutualueilla,¹⁰ ja heidän selviytymisensä riippuu suoraan luonnon monimuotoisuudesta ja ekosysteemipalveluista. Ekosysteemit ovat kuitenkin vakavasti uhattuina. Luonnonvarojen parempi hallinta on ratkaisevassa asemassa torjuttaessa luonnon monimuotoisuuden köyhtymistä ja ilmastonmuutosta ja lisättäessä samalla yritysten kilpailukykyä ja kestävä työllisyyttä. EU on vuodesta 2015 lähtien toteuttanut Biodiversity for Life¹¹ -aloitteen mukaisia toimia, joilla pyritään

- suojelemaan ekosysteemejä

⁹ https://ec.europa.eu/trustfundforafrica/content/homepage_en

¹⁰ Poverty and Shared Prosperity 2018: Piecing Together the Poverty Puzzle, Maailmanpankki, Washington, D.C.

¹¹ https://ec.europa.eu/europeaid/eu-biodiversity-life-b4life-flagship-initiative-brochure_en

- torjumaan luonnonvaraisiin eläimiin ja kasveihin kohdistuvaa rikollisuutta sekä
- edistämään vihreää taloutta kehitysmaissa.

Useat EU:n jäsenvaltiot ovat sisällyttäneet ympäristönsuojelun, resurssitehokkuuden ja ilmastonmuutoksen erottamattomaksi osaksi kehitysyhteistyöstrategioitaan, esimerkiksi ohjelmiin, joilla pyritään suojelemaan ekosysteemejä, vähentämään saastumista, luomaan vihreitä työpaikkoja ja edistämään kestävästä kulutuksesta, tuotantoa ja kaupungistumista.

EU on tehnyt töitä edistääkseen omien kestävien energiäkäytäntöjensä leviämistä ottaen kuitenkin samalla huomioon kehitysmaiden erityisolosuhteet. Luomalla yhteisvaikutuksia Pariisin ilmastopöytäkirjan ja Agenda 2030 -toimintaohjelman välillä EU on voinut välttää päällekkäisyyksiä, leikata hallinnollisia kustannuksia ja edistää kaikkia osapuolia hyödyttäviä menettelytapoja.

EU ja sen jäsenvaltiot ovat tukeneet kehitysmaita ja nousevan talouden maita niiden siirtyessä kohti kiertotaloutta ja niiden valmistautuessa panemaan Pariisin sopimuksen mukaiset kansallisesti määritellyt panokset täytäntöön. EU on myöntänyt 3,7 miljardia euroa kestävästä energiasta edistämiseen vuosina 2014–2020, ja se on saavuttamassa seuraavat tavoitteet:

- energiansaanti noin 40 miljoonalle ihmiselle
- uusiutuvan energian kapasiteetin lisääminen 6,5 gigawatilla ja
- vuotuisten hiilidioksidipäästöjen vähentäminen noin 15 miljoonalla tonnilla energiatehokkuutta parantavilla toimenpiteillä¹².

Kestävä energia ja ilmastonmuutos

Vuonna 2017 EU ja sen jäsenvaltiot antoivat yli 23 miljardia euroa¹³ toimiin, joilla tuetaan kehitysmaita ilmastonmuutoksen torjumisessa ja siihen sopeutumisessa. Määrään sisältyy 2,6 miljardia euroa Euroopan investointipankilta (EIP), joka on sitoutunut kohdentamaan 35 prosenttia EU:n ulkopuolisesta toiminnastaan ilmastotoimiin vuoteen 2020 mennessä. Kumppanimaat kiinnittävät yhä enemmän huomiota kestävästä energiasta monialaisena kysymyksenä Agenda 2030 -toimintaohjelman ja Pariisin sopimuksen täytäntöönpanossa sekä talouskasvun ja kestävästä kehityksen mahdollistajana. EU:n maailmanlaajuinen ilmastonmuutosliittouma plus -lippulaiva-aloite¹⁴ (GCCA+) auttaa maailman haavoittuvimpia maita torjumaan ilmastonmuutosta yli 70 hankkeen voimin.

Hyvinvointi

EU ja sen jäsenvaltiot ovat vuodesta 2015 lähtien edistäneet osallistavaa ja kestävästä kasvua, ihmisarvoisten työpaikkojen syntymistä ja sosiaaliturvaa kehitysmaissa. Ensimmäisenä tavoitteena on ollut kumppanimaiden tukeminen niiden laatiessa politiikkakehyksiä

¹² https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/staff-working-document-energy-20180222_en.pdf

¹³ OECD:n luotonantajien ilmoituksia koskeva CRS-järjestelmä.

¹⁴ <http://www.gcca.eu/>

talouden osallistavalle ja kestäväälle kehittämiselle. Toteutettuihin toimiin kuuluvat muun muassa

- budjettituki, jonka avulla hallitukset saavat käyttöön kotimaisia resursseja ja voivat hyödyntää niitä tehokkaasti
- rahoituslähteiden yhdistäminen, talousarviotakuut ja muut innovatiiviset rahoitusvälineet, joilla tuetaan julkista luotonantoa ja yksityisiä investointeja ja
- kauppaa tukeva kehitysapu, jotta kehitysmaat pääsevät osallisiksi EU:n kanssa harjoitettavan kaupan laajenemisen hyödyistä.

Vuodesta 2016 alkaen työpaikkojen luomisesta on tullut yksi budjettituen nimenomaisista tavoitteista. EU on lisännyt takuiden käyttöä madaltaakseen sijoitusriskiä kestäväen kehityksen ja työpaikkojen luomisen osalta ja yhdistänyt takuisiin teknisen avun ja soveltuvien osin myös budjettituen.

Investoinnit ja kauppa

Euroopan ulkoinen investointiohjelma¹⁵ on esimerkki monipuolisesta välineestä, jolla tuetaan kestävä kehitystä luomalla hyvinvointia ja työpaikkoja erityisesti naisille ja nuorille. Vuoteen 2018 mennessä sen kautta oli investoitu 3,7 miljardia euroa, jonka on määrä tuottaa vipuvaikutuksen ansiosta yli 37,1 miljardia euroa lisää julkisia ja yksityisiä investointeja taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen tukemiseksi Afrikassa ja Euroopan naapurimaissa. Näin päästään lähelle vipuvaikutuksella saavutettavaa 44 miljardin euron investointitavoitetta, joka on määrä saavuttaa vuoteen 2020 mennessä. Ulkoisen investointiohjelman täytäntöönpanossa kiinnitetään erityistä huomiota maihin, jotka on luokiteltu epävakaisiksi tai konfliktimaiksi, vähiten kehittyneisiin maihin ja voimakkaasti velkaantuneisiin köyhiin maihin. EU:n vuonna 2017 päivittämä kauppaa tukevan kehitysavun strategia¹⁶ auttaa kumppanimaita, erityisesti vähiten kehittyneitä maita, hyödyntämään EU:n kauppasopimuksia ja yksipuolisia tullietuusjärjestelmiä tehokkaammin.

Rauha

Monilla alueilla eri puolilla maailmaa on avoimista konflikteista tai yhteiskunnallisesta väkivallasta ja jännitteestä aiheutuvia haasteita, jotka uhkaavat ihmisoikeuksia ja demokratiaa. EU ja sen jäsenvaltiot ovat omaksuneet yhdenmisen lähestymistavan konfliktien ennaltaehkäisyyn ja rauhan rakentamiseen. Tämä lähestymistapa pitää sisällään

- ennakkovaroittamisen ja analysoinnin
- humanitaariset toimet, joissa noudatetaan humanitaarisia periaatteita¹⁷
- konfliktien sovittelun ja ratkaisemisen, konfliktin perimmäisiin syihin puuttumisen ja konfliktista toipumisen sekä
- naisten keskeisen roolin edistämisen näissä prosesseissa.

¹⁵ https://ec.europa.eu/commission/eu-external-investment-plan_fi

¹⁶ https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/com_2017_667_f1_communication_from_commission_to_inst_en_v3_p1_954389.pdf

¹⁷ Humaanisuus, tasapuolisuus, puolueettomuus ja riippumattomuus.

Vuodesta 2015 lähtien EU ja sen jäsenvaltiot ovat panostaneet entistä enemmän konfliktien koettelemiin ja hauraisiin valtioihin. Ne ovat osallistuneet kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden rakentamiseen operaatioiden ja koulutuksen avulla keskittyen erityisesti ennaltaehkäisyyn ja sovitteluun. Ne ovat myös torjuneet ilmastonmuutosta ja ympäristön pilaantumista, jotka ovat merkittävimpiä uusia uhkia rauhalle ja turvallisuudelle.

EU ja sen jäsenvaltiot ovat kuuluneet vahvimpiin demokratian, ihmisoikeuksien, hyvän hallintotavan ja oikeusvaltioperiaatteen tukijoihin. Ne ovat auttaneet valtioita tarjoamaan keskeisiä palveluja, takaamaan oikeussuojan ja edistämään sukupuolten tasa-arvoa. Ne ovat myös vahvistaneet kansalaisyhteiskuntaa ja ehkäisseet näin yhteiskunnallisen ja poliittisen keskustelun kaventumista ja osallistumisen heikkenemistä. Vuonna 2017 EU ja sen jäsenvaltiot tukivat osallistavaa kehitystä ja hyvää hallintotapaa lähes 30 miljardilla eurolla.

Demokratia, oikeusvaltioperiaate, ihmisoikeudet ja hyvä hallintotapa

EU:n ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskeva toimintasuunnitelma¹⁸ heijastaa EU:n sitoutumista demokratiaan, oikeusvaltioperiaatteeseen, ihmisoikeuksiin ja hyvään hallintotapaan. Toimintasuunnitelma on lujittanut demokratiaa. Siinä painotetaan edustuksellista ja osallistuvaa demokratiaa, poliittista moniarvoisuutta, avoimuutta ja vastuuvellisuutta. Toimintasuunnitelmalla on tuettu parlamentteja, puolueita ja kansalaisyhteiskuntaa, ja sen avulla on torjuttu kielteisiä suuntauksia, kuten disinformaatiokampanjoita, massadatan väärinkäyttöä ja luottamuksen horjuttamista demokraattisia instituutioita kohtaan.

Kohta 3.2: Yhdennetyillä lähestymistavoilla parempaa edistystä

Pyrkimyksenä useiden kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttaminen samanaikaisesti

EU ja sen jäsenvaltiot ovat vuodesta 2015 lähtien suosineet kehitysyhteistyössä yhä enemmän monialaista lähestymistapaa. Ohjelmat, joiden tavoitteena on ihmisten turvallisuuden varmistaminen esimerkiksi maatalouden alalla, ovat edistäneet useiden muiden kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista

- parantamalla tuottavuutta
- luomalla uusia työpaikkoja
- edistämällä tehokkaampaa veden ja energian käyttöä sekä
- suojelemalla luonnon monimuotoisuutta, mikä puolestaan tukee useiden muiden kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista.

Käynnissä on Afrikan ja EU:n kumppanuuden¹⁹ puitteissa käytävä ministeritason vuoropuhelu, jonka tavoitteena on löytää yhteisiä lähestymistapoja maatalouden alalla esimerkiksi kestävyuden edistämiseksi ja nuorten tukemiseksi.

¹⁸ https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/eu_action_plan_on_human_rights_and_democracy_en_2.pdf

¹⁹ <https://africa-eu-partnership.org/en/partnership-and-joint-africa-eu-strategy>

Tarvitaan kuitenkin lisää tämänkaltaisia koordinoituja lähestymistapoja sekä parempaa raportointia yhteisistä eduista.

Nuoriso

Tukeakseen nuoria muutoksen aikaansaajina EU ja sen jäsenvaltiot ovat edistäneet nuorten aktiivista osallistumista rauhanprosesseihin, osallistuneet muun muassa nuorten naisten työllistymismahdollisuuksien luomiseen, tukeneet vaikuttavia poliitikkoja koulutuksen alalla, helpottaneet nuorten pääsyä digitaalisten teknologioiden ja palvelujen käyttäjiksi sekä vahvistaneet nuorten oikeuksia ja osallistumista yhteisten asioiden hoitamiseen. Syyskuussa 2018 käynnistetyn Afrikan ja EU:n kestävien investointien ja työpaikkojen allianssin²⁰ tavoitteena on luoda Afrikkaan kestäviä työllistymismahdollisuuksia siten, että keskitytään opettamaan naisille ja nuorille työmarkkinoilla tarvittavia taitoja.

Kehitysyhteistyöpolitiikan kytkökset muuhun politiikkaan

EU ja sen jäsenvaltiot ovat pyrkineet varmistamaan, että kehitysyhteistyöpolitiikka on sopusoinnussa muiden politiikanalojen, kuten rauhan ja vakauden, kaupan ja investointien, energian, maatalouden, ympäristön ja ilmastonmuutoksen sekä muuttoliikkeen aloilla, koska niillä on merkittävä yhteisvaikutus kumppanimaiden kestäväan kehitykseen.

EU jäsenvaltioineen on tarjonnut teknistä, taloudellista ja poliittista tukea puuttuakseen turvallisuuden ja konfliktien perimmäisiin syihin ja edistääkseen vakautta. Globaalistrategiassa vahvistettu yhdennetty lähestymistapa konflikteihin ja kriiseihin on tästä hyvä esimerkki. Sen avulla luodaan yhteisvaikutuksia humanitaaristen, kestäväan kehityksen ja rauhanrakentamiseen tähtäävien toimien välillä, jotta voidaan

- ehkäistä ja purkaa väkivaltaisia konflikteja
- parantaa kärsivien väestöryhmien selviytymiskykyä
- pienentää tulevien kriisitilanteiden riskiä sekä
- rakentaa pohja kestäväälle kehitykselle.

EU:n Afrikka-hätärahasto on toinen esimerkki kokonaisvaltaisesta lähestymistavasta, jolla tuetaan kumppanimaita Afrikassa. Sen tavoitteena on edistää pitkäkestoista vakautta ja puuttua ongelmiin, jotka johtavat epävakauteen, pakkomuuttoon ja sääntöjenvastaiseen muuttoliikkeeseen. Siinä huomioidaan kehityksen, konfliktien ennaltaehkäisyn ja lyhytaikaisten kriisitoimenpiteiden väliset yhteydet.

EU on edistänyt johdonmukaisesti kehitysmaiden kanssa käytävää kauppaa solmimalla kauppasopimuksia, mukaan lukien talouskumppanuussopimukset Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren maiden kanssa, sekä ottamalla käyttöön yksipuolisia kauppaetusjärjestelyjä haavoittuvien kehitysmaiden kanssa, mukaan lukien vähiten kehittyneet maat. EU tarjoaa avoimimmat markkinat kehitysmaalle, ja se on vähiten kehittyneiden maiden tärkein

²⁰ https://www.africa-eu-partnership.org/sites/default/files/documents/en_communication_on_a_new_alliance.pdf

vientimarkkina. Vuonna 2017 EU toi 68 miljardin euron arvosta tavaroita yleisen tullietuusjärjestelmän²¹ kolmen järjestelyn piiriin kuuluvista edunsaajamaista. EU panostaa yhä enemmän kestävyystekijöiden viemiseen osaksi kauppapolitiikkaa.

Kehitykseen vaikuttavien politiikkojen johdonmukaisuus

Kehitykseen vaikuttavien politiikkojen johdonmukaisuudella²² pyritään kasvattamaan EU-politiikkojen myönteisiä vaikutuksia kehitysmaihin ja minimoimaan kielteiset vaikutukset sekä edistämään EU-politiikkojen yhteisvaikutuksia ja lisäämään näin kehitysyhteistyön tuloksellisuutta. Kehitykseen vaikuttavien politiikkojen johdonmukaisuus on keskeinen osa EU:n pyrkimyksiä lisätä sisäisten ja ulkoisten politiikkojen välistä johdonmukaisuutta kestävä kehityksen tavoitteiden tukemiseksi. Se on myös tärkeä osa laajempaa sitoutumista kestävä kehitystä tukevaan politiikkajohdonmukaisuuteen.

Komissio on sisällyttänyt kehitykseen vaikuttavien politiikkojen johdonmukaisuuden osaksi sen yleistä työtä Agenda 2030 -toimintaohjelman toimeenpanemiseksi. Esimerkiksi valtamerien hallinnoinnin alalla laitonta, ilmoittamatonta ja sääntelemätöntä kalastusta koskeva asetus²³ sekä EU:n strategia muoveista kiertotaloudessa²⁴ ovat merkittäviä kehitysmaita hyödyttäviä toimenpiteitä. Muuttoliikkeen alalla komissio on hyväksynyt useita toimenpiteitä kehitysmaiden haasteiden huomioon ottamiseksi. Vuonna 2017 EU hyväksyi uusia ensisijaisia toimia²⁵ ihmiskaupan torjumiseksi EU:ssa.

Osa 4: Kumppanuudet

EU ja sen jäsenvaltiot ovat sitoutuneet

- tekemään parempaa yhteistyötä kestävä kehityksen tavoitteiden tukemiseksi
- räätälöimään kumppanuudet vastaamaan paremmin kehitysmaiden tarpeita ja olosuhteita sekä
- kehittämään tiiviimpiä kumppanuuksia muiden kehitysyhteistyön alalla toimivien kanssa.

Yhdessä EU ja sen jäsenvaltiot ovat maailman suurin virallisen kehitysavun antaja; vuonna 2018 ne antoivat kehitysapua yhteensä 74,4 miljardia euroa. Yhdessä ne ovat tehneet työtä tukeakseen seuraavia tekijöitä johdonmukaisena kokonaisuutena:

- vaikuttavat politiikat ja toimivat instituutiot kumppanimaissa
- kotimaisten varojen käyttöönotto aloilla, joilla tarve on suurin
- yksityiset investoinnit ja
- kohdennettu virallinen kehitysapu, joka on räätälöity maan olosuhteisiin ja joka täydentää muita resursseja.

²¹ http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/development/generalised-scheme-of-preferences/index_en.htm

²² https://ec.europa.eu/europeaid/policies/policy-coherence-development_en

²³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:02009R1010-20130917&from=FI>

²⁴ <http://ec.europa.eu/environment/circular-economy/pdf/plastics-strategy-brochure.pdf>

²⁵ COM(2017) 728 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?qid=1558010730587&uri=CELEX:52017DC0728>

Kohta 4.1: Yhteistyötapojen kehittäminen

EU ja sen jäsenvaltiot ovat tehneet johdonmukaisempaa ja paremmin koordinoitua kehitysyhteistyötä ja parantaneet näin toimintansa tuloksellisuutta, vaikutusta ja vastuuvollisuutta.

Agenda 2030 -toimintaohjelma pitää sisällään vahvan toimintakehyksen, joka muodostuu yhteisistä tavoitteista ja toimista. Tämän kehyksen tukemana EU ja sen jäsenvaltiot ovat lisänneet yhteistyötä, mikä on vähentänyt kumppanimaiden hallitusten taakkaa ja mahdollistanut keskittymisen niiden ensisijaisiin tavoitteisiin. EU ja sen jäsenvaltiot ovat myös jakaneet analyysijä, asiantuntemusta ja resursseja tehokkaammin.

EU ja sen jäsenvaltiot ovat rakentaneet yhteistyönsä yhä enemmän kestäväen kehityksen tavoitteiden ympärille. Vuoden 2019 helmikuuhun mennessä yhteisohjelmointi²⁶ oli otettu käyttöön 23 kumppanimaan osalta ja sitä suunniteltiin 36 maan osalta. Lisäksi on suunnitteilla yhteisiä tuloskehyksiä, joiden avulla EU:n ja sen jäsenvaltioiden yhteistä vaikutusta voidaan mitata paremmin kestäväen kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanon tukemiseksi.

EU, EIP ja jäsenvaltiot ovat myös harjoittaneet johdonmukaisempaa talousdiplomatiaa. Vuoteen 2018 mennessä oli hyväksytty yli 100 maakohtaista toimintasuunnitelmaa, joiden avulla lisätään politiikan johdonmukaisuutta ja edistetään kansainvälistä kauppaa sekä yleismaailmallista sääntöihin perustuvaa ja oikeudenmukaista kauppajärjestelmää, joka on reilu, avoin ja hyödyttää kaikkia.

EU ja sen jäsenvaltiot ovat sitoutuneet täysin kehitysyhteistyön tuloksellisuuden periaatteisiin, ja ne ovat tehneet johdonmukaisesti töitä niiden edistämiseksi. Kehitysyhteistyön tehostamista koskevan globaalin kumppanuuden seurantakertomukset²⁷ osoittavat, että EU jäsenvaltioineen on onnistunut erinomaisesti yhteistyönsä sovittamisessa kehitysmaiden ensisijaisiin tavoitteisiin. Mitä tulee avoimuuteen, EU julkaisee kuukausittain tietoja osana kansainvälisen avun läpinäkyvyyttä koskevaa aloitetta²⁸.

Esimerkkejä yhteisohjelmoinnista

EU ja sen jäsenvaltiot suunnittelevat Malin osalta uutta yhteisohjelmointia, joka koskee vuoden 2020 jälkeistä kautta. Yhteinen eurooppalainen toiminta, johon osallistuvat kaikki Malissa toimivat EU:n jäsenvaltiot, on elintärkeää maassa, jolla on valtavia humanitaarisia sekä kehitys- ja turvallisuushaasteita. Kambodžassa on käytetty maalle vuosiksi 2014–2018 laaditun eurooppalaisen kehitysyhteistyöstrategian seurantakertomusta²⁹ pohjana yhteiselle politiikkavuoropuhelulle, jota on käyty muun muassa maan hallituksen, parlamentin ja kansalaisyhteiskunnan edustajien kanssa.

²⁶ https://ec.europa.eu/europeaid/policies/eu-approach-aid-effectiveness/joint-programming_en

²⁷ <http://effectivecooperation.org/monitoring-country-progress/country-and-territory-monitoring-profiles/>

²⁸ <https://iatistandard.org/en/>

²⁹ https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/joint_strategy_first_monitoring_report_en.pdf

Kohta 4.2: Parempaa yhteistyötä kumppaneiden kanssa

Kehitysmaiden olosuhteisiin räätälöityjä vahvempia kumppanuuksia

Vuodesta 2015 lähtien EU ja sen jäsenvaltiot ovat vahvistaneet tukeaan kehitysmaakumppaneille, jotta ne ottaisivat huomioon kestävän kehityksen tavoitteet kansallisessa suunnittelussa, budjetoinnissa ja täytäntöönpanossa. Tämä on tehty entistä monimuotoisemmalla ja räätälöidymmällä tavalla ja panostamalla maihin, joissa on suurimmat tarpeet, erityisesti vähiten kehittyneisiin maihin sekä epävakaisiin ja konfliktitilanteissa oleviin maihin, joilla on huonoimmat mahdollisuudet saada rahoitusta.

Vähiten kehittyneissä maissa EU:n ja sen jäsenvaltioiden virallinen kehitysapu on muodostanut merkittävän osan varoista, jotka mailla on käytettävissä peruspalvelujen tarjoamiseen. EU:n ja sen jäsenvaltioiden vähiten kehittyneille maille antaman virallisen kehitysavun määrä suhteessa bruttokansantuloon nousi 0,11 prosentista 0,12 prosenttiin vuonna 2017, muuta on edelleen alle EU:n yhteisen lyhyen aikavälin tavoitteen, joka on 0,15–0,20 prosenttia, sekä vuodelle 2030 asetetun tavoitteen, joka on 0,20 prosenttia. Hauraat ja konfliktien koettelemat maat muodostavat erityisen haasteen kehitysyhteistyön kannalta. Vuonna 2017 EU:n kehitysyhteistyön määrärahoista osoitettiin 21 miljardia euroa eli 27,7 prosenttia hauraille valtioille.

Tarkistettu Euroopan naapuruuspolitiikka³⁰ edistää osaltaan EU:n lähimpien naapurimaiden vakautta, mikä on sen päätavoite. Sen avulla varmistetaan kumppaneiden erilaisten olosuhteiden ja EU:n etujen mukaan eriytetty maakohtainen lähestymistapa. Naapuruuspolitiikka tarjoaa vakaan kehityksen, jonka avulla tuetaan uudistuksia seuraavilla aloilla:

- hyvä hallintotapa, demokratia, oikeusvaltio ja ihmisoikeudet
- osallistava taloudellinen ja yhteiskunnallinen kehitys, työpaikkojen ja mahdollisuuksien luominen nuorille sekä kumppanimaiden kanssa tehtävä yhteistyö energiaturvallisuus- ja ilmastoasioissa
- turvallisuus, terrorismin torjunta, radikalisoitumista ehkäisevät politiikat ja konfliktien ennaltaehkäisy ja
- muuttoliike ja liikkuvuus, sääntelemättömän muuttoliikkeen perimmäisiin syihin puuttuminen sekä turvallisen ja laillisen liikkuvuuden tukeminen.

Euroopan naapuruuspolitiikan ensisijaiset tavoitteet edistävät merkittävästi kestävyyttä sen piiriin kuuluvissa maissa ja tukevat niiden kykyä saavuttaa kestävän kehityksen tavoitteet.

Pidemmälle kehittyneet kehitysmaat ovat merkittävässä asemassa Agenda 2030 -toimintaohjelman täytäntöönpanossa, ja suurina talousalueina niillä on entistä enemmän vaikutusvaltaa pyrittäessä ratkomaan maailmanlaajuisia haasteita, kuten ilmastomuutosta. EU ja sen jäsenvaltiot ovat luoneet uusia innovatiivisia suhteita näiden maiden kanssa Agenda 2030 -toimintaohjelman täytäntöönpanon yhteydessä.

³⁰ https://eeas.europa.eu/diplomatic-network/european-neighbourhood-policy-enp_en

Innovatiivinen vuorovaikutus pidemmälle kehittyneiden kehitysmaiden kanssa

EU ja sen jäsenvaltiot ovat vahvistaneet kestävän kehityksen tavoitteita tukevia kumppanuuksiaan useiden pidemmälle kehittyneiden kehitysmaiden kanssa esimerkiksi Aasiassa ja Latinalaisessa Amerikassa. Nämä kumppanuussuhteet eivät perustu pelkästään viralliseen kehitysapuun, vaan sisältävät erilaisia kohdennettuja toimia, mukaan lukien innovatiiviset rahoitusvälineet, kuten avustusten ja lainojen yhdistelmät, budjettitakuut, vihreät joukkovelkakirjat, riskipääoma, sekä kokemusten vaihtoa ja kolmenvälistä yhteistyötä (jossa kehittyneet maat ja kehitysmaat voivat yhdistää resurssejaan jonkin kehitysmaan tukemiseksi). Tällainen lähestymistapa perustuu pienempiin rahamääriin, mutta se syventää suhteita kiinnittämällä huomion Agenda 2030 -toimintaohjelman yhteisiin etuihin.

Innovatiiviset välineet ja kestävä rahoitus

Innovatiivinen rahoitus voi auttaa kestävän kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanossa silloin, kun muilla rahoitusvaihtoehdoilla ei saada kokoon riittävästi varoja. EU ja sen jäsenvaltiot ovat kehittäneet innovatiivisia lähestymistapoja kasvattaakseen rahavirtoja kehitysmaalle ja lisätäkseen käytössä olevien varojen tuloksellisuutta. Innovatiiviset rahoitusmekanismit, kuten vihreät joukkovelkakirjat, velan muuntaminen ja finanssitransaktioverot, tuottivat yli 2,4 miljardin euron investoinnit vuonna 2017.³¹ EU:n vuonna 2018 laatiman kestävän kasvun rahoitusta koskevan toimintasuunnitelman³² vaikutus alkaa näkyä. Se

- auttaa ohjaamaan pääomavirtoja kestäviin investointeihin
- auttaa hallinnoimaan paremmin ympäristön pilaantumisesta ja muista ongelmista johtuvia taloudellisia riskejä sekä
- kannustaa avoimuuteen ja omaksumaan kestävämmän ja kauaskatseisemman näkökulman finanssimarkkinoilla ja yrityksissä maailmanlaajuisesti.

Parempaa yhteistyötä

EU ja sen jäsenvaltiot ovat myös vahvistaneet kumppanuuksiaan paikallishallintojen, kansalaisyhteiskunnan, kansalaisten, yksityissektorin, yksityisten säätiöiden, akateemisten ja tutkimuslaitosten sekä monenvälisten järjestöjen kanssa.

Kansalaisyhteiskunta

EU ja sen jäsenvaltiot ovat edistäneet kansalaisjärjestöjen osallistumista kehitystyöhön ja kannustaneet kaikkia yhteiskunnan osia osallistumaan aktiivisesti. Näitä tavoitteita on edistetty kansalaisjärjestöjä ja paikallisviranomaisia tukevalla EU:n temaattisella ohjelmalla³³ sekä 25:n kumppanuutta koskevan puitesopimuksen avulla, joilla tuetaan kansalaisjärjestöjä, jotka tarjoavat keskeisiä palveluja ja ovat hyvän hallintotavan kannalta ratkaisevia toimijoita.

³¹ https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/report-investing-sustainable-dev-20180423_en.pdf

³² COM(2018) 097 final.

³³ https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/cso-la-mip-2014-2020_en.pdf

Paikallisviranomaiset

Kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttaminen riippuu merkittävästi alue- ja paikallisviranomaisten aktiivisesta osallistumisesta ja erityisesti niiden omista lähestymistavoista, joiden avulla kestävän kehityksen tavoitteet sovitetaan niiden toimintaympäristöön. EU ja sen jäsenvaltiot ovat tukeneet avoimuutta, vastuuvollisuutta ja hajauttamista edistäviä uudistuksia lisätäkseen alue- ja paikallisviranomaisten vaikutusmahdollisuuksia, mikä taas parantaa hallintotapaa ja lisää kehitystyön vaikuttavuutta. EU ja sen jäsenvaltiot ovat vahvistaneet yhteistyötään paikallisten ja muiden valtiotasoa alempien viranomaisten kanssa, muun muassa tekemällä hajautettua yhteistyötä.

Monenväliset järjestöt

EU ja sen jäsenvaltiot ovat pyrkineet parantamaan monenvälisten järjestöjen vaikuttavuutta, YK:n järjestelmä mukaan lukien. Näitä järjestöjä on kannustettu sovittamaan niiden strategiasuunnittelu ja toiminnot Agenda 2030 -toimintaohjelmaan kehitysmaiden kansallisten strategioiden tukemiseksi. EU ja YK uusivat kehityskumppanuutensa vuonna 2018 tukeakseen kestävän kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanoa maatasolla.

Muiden sidosryhmien kuuleminen

Tätä kertomusta valmisteltaessa kuultiin lukuisia sidosryhmiä (esim. kansalaisjärjestöjä, ammattijärjestöjä, elinkeinoyhdistyksiä, paikallisviranomaisia ja kansainvälisiä järjestöjä), ja siihen on sisällytetty useita näkemyksiä. Esille nousivat muun muassa seuraavat aiheet, joihin on edelleen kiinnitettävä huomiota:

- tietoisuuden lisääminen kestävän kehityksen tavoitteista
- sidosryhmien parempi kuuleminen politiikkoja ja hankkeita suunniteltaessa
- vahvan seuranta- ja vastuuvollisuuskehityksen tarve
- tarve kiinnittää yhä enemmän huomiota maapallon kestävyiden rajoihin ja ilmastotoimiin
- demokratian, ihmisoikeuksien ja hyvän hallintotavan entistä parempi huomioiminen
- huomion kiinnittäminen EU:n politiikkojen kehitysmaihin kohdistuvien vaikutusten arvioimiseen
- epätasa-arvon torjumisen, kaikkien tukemisen, vammaisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon vahvistaminen
- köyhyyden säilyttäminen pääaiheena niin, että huomioidaan muidenkin tavoitteiden, kuten turvallisuuden, tärkeys
- julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien sekä yrityksille suotuisan toimintaympäristön vahvistaminen
- normeihin (esim. ihmisoikeus- ja ympäristönormeihin) sitoutumisen varmistaminen yritysten osalta ja
- paikallishallintojen roolin vahvistaminen kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa, myös yhteistyössä yksityisen sektorin kanssa.

Kohta 4.3: Resurssien optimaalinen hyödyntäminen

EU ja sen jäsenvaltiot panevat aktiivisesti täytäntöön Addis Abeban toimintasuunnitelmaa tavoitteenaan edistää niin taloudellisten kuin muidenkin täytäntöönpanokeinojen käyttöönottoa ja optimaalista toteutusta sekä kaikenmuotoisia kumppanuuksia kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kotimaisten varojen käyttöönotto

EU:n ”Kerää enemmän, käytä paremmin”³⁴ -lähestymistapa on tukenut kehitysmaita i) kotimaisten tulojen käyttöönoton parantamisessa, ii) julkisten menojen vaikuttavuuden ja tehokkuuden lisäämisessä sekä iii) velanhoidossa. Myös budjettitukiohjelmilla on parannettu merkittävästi hallintotapaa, julkista varainhoitoa sekä kotimaisten varojen käyttöönottoa 88 maassa.³⁵ EU tukee kehitysmaita sellaisten rahoitusalan sääntelykehysten luomiseksi, jotka ovat kestävien investointien ja kestävän rahoituksen kannalta suotuisampia.

Virallisella kehitysavulla on edelleen merkittävä rooli useissa kehitysmaissa. Vuodesta 2015 lähtien EU ja sen jäsenvaltiot ovat käyttäneet virallista kehitysapua yhä enemmän kerätäkseen lisärahoitusta kestävän kehityksen rahoittamiseksi esimerkiksi tukemalla veronkannon tehostamista kumppanimaissa ja edistämällä työllisyyttä ja kasvua tukevia yksityisiä investointeja.

Laittomien rahavirtojen arvioidaan maksavan kehitysmailla lähes biljoona euroa vuosittain. Monissa kehitysmaissa velanhoidokustannusten hallinta on entistä vaikeampaa. EU ja sen jäsenvaltiot ovat aktiivisesti torjuneet veronkiertoa ja ratkoneet velkaantumiseen liittyviä haasteita, joista yksi esimerkki ovat yhteistyöhaluttomat vähemmistövelkojat.

Yksityisten investointien houkutteleminen

Yksityisellä sektorilla on suuri merkitys kasvun ja työllisyyden edistäjänä, ja siksi EU ja sen jäsenvaltiot ovat toteuttaneet tuntuvia toimenpiteitä edistääkseen yksityisen sektorin kehitystä. EU:n merkittäviä viimeaikaisia aloitteita ovat muun muassa ulkoinen investointiohjelma, Afrikan ja EU:n kestävien investointien ja työpaikkojen allianssi sekä Afrikan kestävän kehityksen foorumi³⁶. EU:n jäsenvaltioiden kahdenvälisissä ohjelmissa tarjotaan luottoa, takuita ja teknistä tukea kumppanimaiden mikroyrityksille sekä pienille ja keskisuurille yrityksille. EU ja sen jäsenvaltiot ovat yhä enemmän hyödyntäneet rahoituslähteiden yhdistämistä keskeisenä kehitystä tukevana mekanismina, jonka avulla julkisilla avustuksilla saadaan liikkeelle julkisia ja yksityisiä investointeja kestävän kehityksen tukemiseksi.

³⁴ <https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/swd-collect-more-spend-better.pdf>

³⁵ <https://myintracomm.ec.europa.eu/dg/devco/eu-development-policy/budget-support-public-finance-domestic-revenue/Documents/budget-support/Budget%20Support%20-%20Trends%20%20Results%202018%20FINAL.pdf>

³⁶ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/sustainable-business-for-africa_en.pdf

Tiede, teknologia ja innovointi

Tiede, teknologia ja innovointi ovat keskeisessä asemassa pyrittäessä saavuttamaan kestävän kehityksen tavoitteet. Esimerkiksi vuonna 2016 solmittiin elintarvike- ja ravitsemusturvaa sekä kestävä maataloutta koskeva EU:n ja Afrikan tutkimus- ja innovointikumppanuus³⁷. Sen 70 miljoonan euron rahoituksella tuetaan tutkimusta neljällä osa-alueella:

- tuotannon kestävä tehostaminen
- maatalous ja elintarvikejärjestelmät ravitsemuksen tukena
- maataloustuotteiden markkinat ja kauppa sekä
- monialaiset aiheet, kuten tutkimusinfrastruktuuri, valmiuksien parantaminen ja maahavainnointi.

Osa 5: Seuranta ja raportointi

EU:n ja jäsenvaltioiden raportointijärjestelmät

EU ja sen jäsenvaltiot ovat parantaneet kehitysyhteistyön raportointia tuodakseen selkeämmin esille panoksensa kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Ne ovat myös tehneet työtä kehittääkseen tällaisen panostuksen raportoimiseen käytettäviä maailmanlaajuisia järjestelmiä. EU on uudistanut tuloskehityksensä ottaakseen kestävän kehityksen tavoitteet konkreettisemmin huomioon ja hyödynsi siinä mahdollisuuksien mukaan YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden indikaattoreita. Tämän osalta EU:n ja sen jäsenvaltioiden haasteena on muun muassa

- laajentaa tulosjärjestelmien käyttöä
- sovittaa ne kestävän kehityksen tavoitteisiin sekä
- vaihteittain luoda EU:n ja sen jäsenvaltioiden yhteinen tuloskehitys.

Tietojen keräämisen ja käytön tukeminen kehitysmaissa

EU ja sen jäsenvaltiot ovat parantaneet kehitysmaiden tilastointivalmiuksia, jotta ne voivat tuottaa ja analysoida tietoja politiikan ja päätöksenteon tueksi. EU:n ja sen jäsenvaltioiden sitoumukset muodostavat lähes puolet kaikkien rahoittajien tuesta tällä alalla.³⁸ Lisätoimia tarvitaan kuitenkin muun muassa tietojen erittelyvalmiuksien osalta sen varmistamiseksi, ettei yksikään yhteiskuntaryhmä jää köyhyyden poistamiseen ja kestävään kehitykseen tähtäävien pyrkimysten ulkopuolelle.

Osa 6: Päätelmät

EU ja sen jäsenvaltiot ovat vuodesta 2015 lähtien työskennelleet yhteisrintamassa kaikkien kestävän kehityksen tavoitteiden ja niiden täytäntöönpanokeinojen parissa, yhteistyössä kaikkien kehitysmaakumppaneiden ja muiden kehitysavun toimijoiden kanssa. Kansainvälisessä yhteistyössään ne hyödyntävät aiempia kokemuksia, sopeutuvat uusiin

³⁷ https://ec.europa.eu/research/iscp/pdf/policy/eu-africa_research_innovation_cooperation_on_fnssa_en.pdf

³⁸ OECD:n luotonantajien ilmoituksia koskeva CRS-järjestelmä.

olosuhteisiin ja innovoivat. Tämä kertomus ja siihen liittyvä komission yksiköiden valmisteluasiakirja osoittavat, että EU ja sen jäsenvaltiot ovat

- kehittäneet yhteistyötä kestäväen kehityksen tavoitteiden tukemiseksi muun muassa lisäämällä yhteistä ohjelmointia ja täytäntöönpanoa ja yhteisiä tuloskehyksiä
- ottaneet huomioon kestäväen kehityksen tavoitteiden väliset kytkökset, jotta politiikasta ja täytäntöönpanosta saadaan yhdenmetympää ja johdonmukaisempaa
- asettaneet sosiaalisen ja inhimillisen kehityksen keskiöön sisällyttämällä ihmisarvoisen työn ja sosiaaliturvan osaksi ohjelmiaan
- sisällyttäneet sukupuolten tasa-arvon ohjelmiinsa vähentääkseen köyhyyttä ja edistääkseen kestäväää kehitystä
- sisällyttäneet ohjelmiinsa ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja siihen sopeutumisen, ympäristönsuojelun sekä luonnonvarojen kestäväen hoidon ja käytön
- kohdentaneet ohjelmiaan saavuttaakseen äärimmäisessä köyhyydessä elävät ja kehityksestä pahiten jälkeen jääneet ihmiset
- kiinnittäneet huomiota epätasa-arvoon, joka on uusi yleismaailmallinen huolenaihe
- edistäneet rauhaa ja vakautta sekä tukeneet ihmisoikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteen noudattamista ja demokratian toteutumista
- tehneet töitä edistääkseen viralliseen kehitysapuun liittyviä yhteisiä sitoumuksiaan, myös vähiten kehittyneiden maiden tapauksessa
- mukauttaneet kehitysyhteistyötään vastaamaan kehitysmaiden olosuhteita
- parantaneet yhteistyötä monenvälisen järjestöjen, kansalaisyhteiskunnan ja yksityisen sektorin kanssa sekä
- minimoineet politiikkojensa kielteiset sivuvaikutukset kehitysmaihiin ja edistäneet eri politiikkojen ja toimien yhteisvaikutuksia.

Edistymistä on kuitenkin syytä nopeuttaa. Nälkä, köyhyys ja epätasa-arvo ovat lisääntymässä useissa maissa, ja lisääntyvästä ulkoisesta velasta johtuvat haavoittuvuustekijät uhkaavat makrotalouden vakautta. Ilmaston ja ympäristön pilaantuminen kiihtyy edelleen, ja hupenneet luonnonvarat ja yhä kasvavat ilmastonmuutoksen vaikutukset uhkaavat vakautta ja toimeentuloa. Maailmanlaajuisesti EU on edelleen johtoasemassa, mutta EU:n kollektiivinen sitoutuminen viralliseen kehitysapuun muodostaa edelleen haasteen.

Tämä kertomus osoittaa, että EU:n ja sen jäsenvaltioiden on jatkettava työtä useilla keskeisillä aloilla seuraavasti:

- Kehitysyhteistyö on sovittava tiiviimmin kestäväen kehityksen tavoitteisiin, jotta ohjelmat edistävät aktiivisemmin ja konkreettisemmin kestäväen kehityksen tavoitteiden toteutumista.
- Raportointi- ja tulosjärjestelmien olisi osoitettava selkeämmin EU:n ja sen jäsenvaltioiden panoksen vaikutus kestäväen kehityksen tavoitteiden toteutumiseen, myös silloin kun toimilla edistetään useita tavoitteita.
- EU:n ja sen jäsenvaltioiden on tehostettava kestäväen kehityksen tavoitteisiin liittyväää yhteistyötään esimerkiksi yhteisohjelmoinnin ja yhteisten tuloskehysten avulla.
- Tarvitaan enemmän yhdenmetyttä lähestymistapoja sen varmistamiseksi, että rajallisilla resursseilla edistetään useita kestäväen kehityksen tavoitteita, esimerkiksi

valtavirtaistamalla ympäristö- ja ilmastokysymykset sekä sisällyttämällä työvoima- ja ympäristöulottuvuus kauppapolitiikkoihin.

- Kumppanimaiden kanssa olisi tehtävä kokonaisvaltaista yhteistyötä ja poliittista vuoropuhelua olisi käytävä kestävän kehityksen tavoitteiden pohjalta. Yhteistyön olisi nojattava kansallisiin kehityssuunnitelmiin ja vapaaehtoiisiin kansallisiin arvioihin Euroopan naapuruuspolitiikan erityispiirteitä unohtamatta.
- Kehitysmaita olisi tuettava enemmän eriteltyjen tietojen keräämisessä, analysoimisessa ja käytössä.

EU ja sen jäsenvaltiot jatkavat työtään ylläpitääkseen vuodesta 2015 lähtien tapahtunutta edistystä ja panostaakseen aloihin, joilla toimintaa on nopeutettava. Maailmanlaajuisten haasteiden ratkaisemiseksi on tärkeää jatkaa maailmanlaajuisia ja alueellista toimintaa kansallisten toimien rinnalla. Valtaosa pohjatyöstä on jo aloitettu. EU ja sen jäsenvaltiot rakentavat kehitysmaakumppanuutensa entistä tiiviimmin kestävän kehityksen tavoitteiden ympärille. Euroopan komissio on ehdottanut EU:n seuraavaan pitkän aikavälin talousarvioon (2021–2027) uusia kansainvälisen yhteistyön ja kehityksen rahoitusvälineitä, jotka tarjoaisivat EU:lle enemmän resursseja ja joustoa muokata yhteistyötään vastaamaan kehitysmaakumppaneiden tarpeita. Keskeisimpiä kumppanuuksia YK:n ja muiden monenvälisen järjestöjen kanssa ollaan lujittamassa.

Tämä ensimmäinen yhteinen yhteenvetokertomus on tarkoitettu paitsi raportointiasiakirjaksi myös osaksi laajempaa vahvistusta EU:n ja sen jäsenvaltioiden sitoutumiselle Agenda 2030 -toimintaohjelman täytäntöönpanoon, joka toteutetaan yhteistyössä kehitysmaiden ja muiden kumppaneiden kanssa. Tässä kertomuksessa tiivistetyt esitellyt toimet todistavat niiden päättäväisyydestä tehdä yhteistyötä vauraan, kestävän ja rauhanomaisen maailman rakentamiseksi.